

De Postrijder verschijnt s' dinsdags, s' donderdags en zaterdag.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeuren.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 20 centimen.
De aankondigingen, per driekwiel, 15 centimen.
De reklaam, per driekwiel 25 centimen.

TONGEREN, DEN 29 OCTOBER.

Pauzelijke staten.

Een belangrijk dokument is ons toegekomen: het is de tijding van het samenstellen van het kabinet Menabrea, te Florentie, en eene proklamatie van koning Victor Emmanuël, waarin hij den inval van de gewapende bende afkeurt, en openlijk verklaart, het recht en de internationale betrekkingen niet te kunnen laten schenden. « De vlag, zegt de proklamatie, waarop geschreven staat: vernietiging van het hooger geestelijk gezag bij het opperhoofd van het katholicisme, is de mijne niet. » Alles toont dus aan, dat er krachtige maatregelen tegen den overweldiger zullen genomen worden. Ziehier de proklamatie:

Proklamatie van Victor-Emmanuël.

« Verscheidene benden vrijwilligers, misleid en aangehit door het werk eener partij, hebben zonder mijne toestemming of die van mijn gouvernement, de grenzen van den staat geschonden. De eerbied welke insgelijks door al de burgers aan internationale bepalingen verschuldigd is, en door het parlement en mij bekrachtigd, heeft in die ernstige omstandigheden eene onverbeeldelijke schuld van eer voorgeschreven.

« Europa weet, dat het vaandel, hetwelk in onze naburige grondgebieden opgesteken en waarop geschreven is: vernietiging van het geestelijk gezag van het opperhoofd der katholieke godsdienst, het mijne niet is.

« Die poging heeft het gemeenzame vaderland in een ernstig gevaar gebracht en legt mij de dringende verplichting op, terzelfder tijd de eer des lands te redden en twee afzonderlijke zaken, gansch verschillig van elkander, niet met elkander te vermengen.

« Italië moet verzekerd zijn van de gevaren welke het kan loopen; Europa moet overtuigd worden dat Italië, getrouw aan zijne verbintenissen, de stoorder der openbare rust niet wil of mag zijn. Een oorlog met onzen bondgenoot zou een broederoorlog zijn, tusschen twee legers, welke voor dezelfde zaak gestreden hebben.

« Bewaarder van het recht van vrede en oorlog kan ik niet dulden dat dit door iemand worde bemachtigd. Ik heb dus het vertrouwen dat de stem der rede zal aanhoord worden, en dat de italiaansche burgers, welke dit recht geschonden hebben, zich spoedig achter de linie onzer troepen zullen scharen.

« De gevaren, welke door die wanordens en dwaze ontwerpen kunnen ontstaan, moeten tegevoegd worden door krachtig het gezag van het gouvernement en de onschendbaarheid der wetten te handhaven. De eer van het land is in onze handen en het vertrouwen hetwelk de natie in mij gehad heeft, in de smartelijkste dagen, zal niet ontbreken.

« Wanneer de kalmte in de gemoederen zal teruggekeerd en als de rust geheel zal hersteld zijn, zal mijn gouvernement, in overeenstemming met Frankrijk, en volgens de stemming van het parlement, met alle loijantiet pogen eene nuttige overeenkomst te zoeken, welke van aart is om een einde aan de gewichtige en belangrijke romeinsche kwestie te stellen.

« Ik heb vertrouwen gehad en zal het altijd hebben in uwe wijsheid, gelijk gij altijd vertrouwen gehad hebt in de toegeueghenheid van uwen koning voor dit groote vaderland, hetwelk door gemeenzame opofferingen, ons eindelijk geleid heeft tot het getal der natien, en dat wij geheel en vereerd aan onze kinderen moeten achterlaten.

« Die proklamatie is door den koning en al de ministers geteekend.

Zoals wij 't zegden ziet Victor-Emmanuël eindelijk, hoewel wat laat, hoe gevaarlijk het is met vuur te spelen: hij heeft alle moeite gehad om een nieuw Ministerie te vinden, en is verpligt zijn eigen zoon aan 't hoofd zijner legermacht te plaatsen, ten einde de rechten der monarchie tegen de Garibaldi'sche opstandelingen te verdedigen.

Hij is nu ook gedwongen hulde te brengen aan de noodwendigheid en den invloed van het geestelijke gezag, door zijn staatsbestuur zoo snood mishandeld; hij verstoort uit alle macht eenen oorlog tegen Frankrijk, aan 't welk hij alles te danken heeft.

Victor-Emmanuël door zijne aanhoudende goede fortuna verblind en verwaasd, ziet nu den afgrond, voor hem zelve gedolven door de partij der demagogie: hij gevoelt thans het galgenbeu, en nogmaals zal het door hem zoo diep beleedigde Frankrijk, welk hij bedroeg en verdraadde, hem moeten redden, bijaldien de zegenprende opstand in zijne eigene hoofdstad hem niet als slachtoffer doe vallen.

Dit zijn de onvermijdelijke gevolgen van het overspelig verbond met de revolutie; met de mannen, wier doelwit is den laatsten Koning met den laatsten Priester aan hunnen goddelooszen haat op te offeren.

De laatste berichten van het strijdtoneel in de Romeinsche Staten spreken elkaar tegen.

Luidens eene telegram uit de revolutionnaire fabriek te Florentie, zou Garibaldi, aan 't hoofd van 4 tot 5000 mannen, de Romeinsche troepen verslagen hebben te Monte-Rotondo.

« Ut Rome wordt daarentegen geseind, dat eene nieuwe bende Garibaldi'schen terug gedreven is te Bagnarea, en dat het zwakke garnizoen van Monte-Rotondo, bestaande uit twee compagnieën van 't fransche vrijwilligers-legioen van Antibes en 100 romeinsche genarmen, twee aanvallen der Garibaldi'schen dapper hebben afgeslagen. Eene afdeling van 1.000 Romeinsche soldaten was derwaarts ter hulp gezonden.

Iets zekers is dat de fransche vloot van de Middellandsche zee zich gisteren avond te Civita-Vecchia bevond; dat de eerste brigade de expeditie-troepen gisteren avond uit Toulon derwaarts is gestevend; dat de tweede brigade zich in aller haast gereed maakt voor de inscheping en anhoudend transportschepen met artillerie en cavalerie afvaren naar Civita-Vecchia.

« Met het oog op de mogelijke gebeurtenissen in Italië zelf, alwaar de revolutie nu den baas speelt, en de soldaten ongehinderd overloopen naar de Garibaldi'sche benden, heeft het fransche leger van Lyon zich reeds in beweging gesteld naar de richting der Italiaansche landgrens.

« Men mag derhalve alle oogenblikken zeer gewichtige tijdingen te gemoet zien.

Ziehier eene episode uit het gevecht van Nerola: reeds waren de pauselijke soldaten op den boord der graacht, toen kapitein Thomalet, door den drift vervoerd, alleen op de poort toesprong, welke geopend werd en voor hem verscheen het opperhoofd der garibaldi'sten.

« Ik geef mij over, zegde deze. Ik wil kapitulereen.

« Gij zijt geene oorlogvoerders, roept Thomalet. De oorlogvoerders alieen kapitulereen. Geef u op genale over.

Dat gebeurde.

Thomalet klimt op de uitwendige borstweering en beveelt de zouaven het vuur te staken; maar zijn bevel wordt niet begrepen; het vuur wordt voortgezet en men ziet Thomalet nogmaals op de borstweering verschijnen bijgevaar van zich te doen dooden.

« Alle donders! roept hij met zijn zwitserschen tongval uit; ik lach er niet mee. Houdt op met schieten.

Nerola was ingenomen.

Het hoofd der garibaldi'sten noemt zich graaf Valentini, dezelfde die zegde alleen voor de republiek te strijden. Zijne bende bestaat allemaal uit Napolitanen. 't Is een stoutmoedig man, groot van gestalte, met een militair uitzicht.

« Indien alle mijne manschappen, zegde hij, geweest waren zoals die of die (hij noemde ze bij naam) en zoals ik, zoudt gij niet in het fort gekomen zijn. Heel de rest is een *canaille*-troep die zich niet durft wag'en.

In tegenstrijdigheid met zijnen troep, wilde Valentini zich niet overgeven en als zijn luitenant de witte vlag opstak, heeft hij hem met zijnen sabel de hand afgekapt. Het scherdel niet veel, of hij werd op dat oogenblik door de zijne gefusilleerd.

Volgens Valentini zijn de troepen des konings niet beter dan zijne henden: de eene en de andere rooven en stelen.

Toen Nerola ingenomen was, verspreidden zich de zouaven in het dorp. Voor een huis komende dat gesloten was, klopten zij aan de deur, en dewijl er geen antwoord kwam, klopte men heviger. Welk was hunne verwondering, toen zij op den dorpel eene dame van elegante gestalte, in rouw gekleed en bijzonder schoon van gelaat zagen verschijnen!

« Wat wilt ge, Mijneheer? vroeg de dame. Er is hier niemand dan eenige gekwetste kameraden. Men heeft ze mij wel willen toevertrouwen.

Het was mev. Stone, van welke wij reeds gesproken hebben. Het was de katholieke liefdadigheid, onder het lieflijkste uitzicht, dat men vinden kan, en in wereldsche kleeding.

« Na het gevecht van Monte-Libretti waar 51 zouaven op 96 buiten gevecht waren gesteld, wist mevrouw Stone dat de garibaldi'sten eenige gekwetste zouaven hadien meegevoerd. Zij vertrok derwaarts en bood zich voor Menotti en Ricciotti Garibaldi aan, vragende om eenen dokter en eenen priester te doen komen.

Ricciotti beloofde dit eindelijk.

« Ik wil dat gij zweert, had miss Stone gezegd.

« En Ricciotti had gezworen en eenen expres naar Monte-Rotondo gezonden, welke gelast was de vraag naar Rome over te zenden.

Het schijnt dat Ricciotti zich zeer beleefd toonde; hij heeft met de engelsche samenleving omgegaan, doch stellig niet met de beste, doch hij heeft er, met eenige kroonen, eene goede wijze van saluereeren meegebracht, en de manier om *shake hands* te geven.

« Menotti is wezenlijk een onbeschofte. Toen mev. Stone binnen trad, hield hij zijnen hoed op en de handen in den zak.

« Weet gij niet mijnheer, dat men altijd eene vrouw groet? zegde hem mev. Stone.

Hof van assisen.

De sessie van het Hof van assisen der provincie Limburg voor het vierde kwartaal 1867, zal te Tongeren geopend worden den 18 november onder voorzitterschap van M. Wagemans, raadsheer bij het Hof van beroep van Luik.

Kunst- en Letternieuws.

Men schrijft uit Maastricht:

« De heer Serrure, hoogleraar bij de Hoogeschool dezer stad, heeft een allergelukkigsten vond gedaan, bestaande, namelijk, in een Liederenboek, gedrukt te Maastricht, bij Baten, in het jaar 1554. Dit boek is niet alleen onbekend gebleven aan den Ridder de Theux, die onlangs in zijne *Biographie Liégeoise*, de oudste drukken van Maastricht heeft opgegeven, maar niet een dezer wereldlijke liederen, 30 in getal, was noch aan Willem, noch aan Snellert, noch aan De Coussemacker bekend, toen zij hunne liederenbundels uitgaven. Het muziek is gecomponeerd door de beste toonkunstenaars van dien tijd.

« De heer Serrure zal in het 6^e deel van zijn *Museum*, dat eerstdaags ter perse zal gelegd worden, deze liederen nader bekend maken.

Een plechtig *To Deum* zal den 15 november in O.-L.-V. Kerk gezongen worden, bij gelegenheid van het patroonfeest van koning Leopold II.

« De heer minister van binnenlandsche zaken heeft den volgende brief aan de heeren Gouverneurs verzonden:

« De artikelen 7, § 2, en 8 des koninklijken besluts van den 14 maart 1867, genomen ter uitvoering der wet van den 7 februari 1866, bepalen dat de dieren van de orde der herkauwers, die aangeslagen zijn, als bij slinking ingevoerd zijnde met een land, waar de runderpest heerscht, zonder schadeloosstelling moeten worden afgemaakt. De runderpest is, sedert verschillende weken, niet meer in Holland weder verschenen; zoodat men dit land als niet besmet zijnde kan aanschouwen.

« In afwachting dat andere maatregelen omtrent de hollandsche voortkomsten kunnen worden genomen, heeft het mij toegeschenen dat er geene aanleiding meer bestond om de afmaking voor te schrijven van de dieren, bij slinking uit dit land ingevoerd, en dat het betaalde die, na eenen proefrijd van eenige dagen ter beschikking der douane te stellen, die er gebruik zal maken op de wijze, aangeduid bij art. 243 der algemeene wet van den 26 augustus 1822.

« Ik heb mij, opzichtsens dit onderwerp, in overeenstemming gesteld met den heer Minister van financiën, die in dezen zijn onderrichtingen zal geven aan de beambten, wie deze zaak betreft.

« Van uwe zijde, heer Gouverneur, zal U. Ed. niet meer de afmaking der dieren, die in slinking zouden kunnen ingevoerd zijn, te bevelen hebben.

Frankryk.

KEIZER FRANS-JOSEPH.

« De *Constitutionnel* en de *Pays* bevatten artikels van sympathie voor den keizer van Oostenrijk, die zich thans te Parijs bevindt.

« De *Pays* drukt zich uit als volgt: « Gisteren was de houding der parijzer bevolking veelbetekenend.

« De keizer van Oostenrijk werd met de meeste sympathie ontvangen.

« Parijs heeft den keizer begroet, welke na onzen tegenstrever te zijn geweest, onze vriend is geworden en die welhaast onze bondgenoot zijn zal. Parijs heeft den soeverein toegejuicht, die aan zijne volkeren verkleefd is, den vorst, die na vrede beproevingen te hebben onderstaan, van de lessen van ondervinding heeft gebruik gemaakt, en aan deze eene nieuwe krachtadigheid, een nieuw principie van macht en leven heeft gevraagd.

« Van al de vorsten, welke onlangs Parijs

bezocht hebben, zal Frans-Joseph wel de griflik het best ontvangen zijn. Die welke voor hem zijn aangekomen, waren de welkomene gasten; Frans-Joseph is de vriend van Frankrijk.

« Al de dagbladen zijn het eens de populariteit te bestatigen, welke keizer Frans-Joseph te Parijs geniet.

« Men denkt, dat die vorst zijn verblijf tot den 4 november zal verlengen.

« Men leest in een parijzer blad: « Wij hebben het eerste gedeelte bijgewoond van de revue, welke door keizer Napoleon III ter eere van keizer Frans-Joseph, den nieuwen gast van Frankrijk, gepasseerd is.

« De gansche garde, de reserve-brigade (garde van Parijs te voet en pompiers), de drië divisien infanterie, die der kavalerie en de artillerie van het 1^e legerkorps, een leger van 55 tot 60.000 man uitmakende, namen het kwart na 11 ure stand op de plaatsen, welke hun aangewezen waren.

« Al de opperofficieren, officieren en troepen waren in groot tenue; de generaals droegen de witte broek en rijlezen.

« De keizerin met de koningin der Nederlanden, en de keizerlijke prins met zijnen gouverneur, zijn omtrent 2 ure aangekomen.

« Welhaast verschenen de beide keizers op het terrein. Zij zaten, even als de aartsberhtogen en prins Napoleon, in vier rijtangen *à la Daumont* bespannen. Alle droegen het uniform met hetwelk zij te Parijs waren aangekomen; keizer Frans-Joseph en zijne broeders droegen het grootlint van het Eere-Legioen.

« Sedert 10 ure 's morgens verdong zich eene talloze volksmenigte in het bosch van Boulogne. Zoohaast III. MM. verschenen, werden zij zoo hevig toegejuicht, dat wij mogen denken, dat Z. M. Frans-Joseph en de aartsberhtogen zich dien dag zullen herinneren, alsook de sympathieke ontvangst, welke hun door de parijzer bevolking gedaan werd.

Oostenrijk.

KEIZER MAXIMILIAAN.

« Men schrijft uit Weenen opzichtsens de staf-felijke overblijfsels van keizer Maximiliaan: « Het mexikaansche gouvernement heeft het volgende antwoord gegeven op de vraag, welke er in den naam der familie van Habsburg, opzichtsens het lijk van keizer Maximiliaan gedaan is.

« Noch de familie der Habsburgers, noch de keizer van Oostenrijk, hebben het recht om de stoffelijke overblijfsels van keizer Maximiliaan te vragen.

« Er bestaan nauwere bloedverwanten, namelijk de weduwe van den overledene, de gewezene keizerin Charlotte.

« Er zijn in die omstandigheid geene hoegenaemde politieke reden, welke door het oostenrijksche hof kunnen ingeroepen worden, aangezien de aartsberhtog Maximiliaan, vóór zijn vertrek naar Mexico, volkomen heeft afgezien van al de rechten, voor hem in zijne hoedanigheid van prins uit oostenrijksch keizerlijk bloed voortspuitende.

« In het geval dat de keizerin Charlotte, of hare curators, in haren naam, het lijk zouden teruggeischen, zou het mexikaansche gouvernement niet alleen geneigd zijn het terug te geven, maar zou ook hetzelfde officieel, met al de eer aan den rang van den overledene verschuldigd, laten overvoeren naar de plaats, welke door de belgische afgezanten zou aangeduid worden.

Laatste tijdingen.

« Er zijn vandaag weinig tijdingen uit de pauselijke staten.

« Men had ten onrechte aangekondigd dat de pauselijke zouaven te Monte-Rotondo verslagen geweest waren door Garibaldi. Deze tijding is gelogenstraf. De laatste tijdingen melden inderdaad dat Garibaldi aan het hoofd zijner benden tweemaal storm geleverd heeft aan de stad Monte-Rotondo, maar dat hij tweemaal terug geslagen is en dat zijne benden er met groot verlies van af gekomen zijn. Zoohaast de tijding van den dapperen weerstand van Monte-Rotondo te Rome aangekomen is, hebben duizend pauselijke strijders zich op weg begeven om het garnizoen van Monte-Rotondo ter hulp te gaan.

« Victor-Emmanuël doet water in zijnen wijn. Zoo lang hij met den Paus alleen te doen had, begunstigde hij op alle manieren de Garibaldi'sche aanrandingen. Thans dat Frankrijk den degen getrokken heeft, maakt hij proclamaatiën om te verklaren dat hij vreemd is aan de ondernemingen van Garibaldi.

« Het nieuw ministerie, onder voorzitterschap van generaal Menabrea, schijnt geheel gunstig aan de fransche tusschenkomst.